

Четвъртък, 28 април 2016 г.

P8_TA(2016)0201

Нападенията над болници и училища като нарушения на международното хуманитарно право**Резолюция на Европейския парламент от 28 април 2016 г. относно нападенията над болници и училища като нарушения на международното хуманитарно право (2016/2662(RSP))**

(2018/C 066/03)

Европейският парламент,

- като взе предвид Женевските конвенции и други правни инструменти в областта на международното хуманитарно право (МХП),
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека и други инструменти на Организацията на обединените нации (ООН) в областта на правата на човека,
- като взе предвид Римския статут на Международния наказателен съд,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 10—11 декември 2015 г. относно подготовителния процес за Световната среща на върха по хуманитарните въпроси,
- като взе предвид член 208 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) относно съгласуваността на политиките за развитие,
- като взе предвид заключенията на Съвета по външни работи от 8 декември 2009 г. относно утвърждаване на спазването на международното хуманитарно право,
- като взе предвид Актуализираните насоки на Европейския съюз за утвърждаване на спазването на международното хуманитарно право ⁽¹⁾,
- като взе предвид принципите на партньорство (одобрени от Глобалната хуманитарна платформа) от 12 юли 2007 г.,
- като взе предвид доклада на генералния секретар на ООН до Световната среща на върха по хуманитарните въпроси, озаглавен „Едно човечество, споделена отговорност“ и публикуван на 2 февруари 2016 г.,
- като взе предвид резолюция 1998, приета на 12 юли 2011 г., и резолюция 2143, приета на 7 март 2014 г. от Съвета за сигурност на ООН, относно закрилата на децата, засегнати от въоръжени конфликти,
- като взе предвид резолюция 64/290 на Общото събрание на ООН от 9 юли 2010 г. относно правото на образование в извънредни ситуации,
- като взе предвид своите резолюции от 25 февруари 2016 г. относно хуманитарното положение в Йемен ⁽²⁾, от 4 февруари 2016 г. относно систематичното масово избиване на религиозните малцинства от страна на т. нар. „ИДИЛ/Даиш“ ⁽³⁾, от 26 ноември 2015 г. относно образование за деца при извънредни ситуации и продължителни кризи ⁽⁴⁾, от 27 февруари 2014 г. относно използването на въоръжени безпилотни летателни апарати ⁽⁵⁾ и от 16 декември 2015 г. относно подготовката за Световната среща на върха по хуманитарните въпроси: предизвикателства и възможности за предоставяне на хуманитарна помощ ⁽⁶⁾,
- като взе предвид резолюция 1502 (2003) на Съвета за сигурност на ООН относно насилието срещу хуманитарни работници и резолюция 2175 (2014) относно защита на цивилното население при въоръжени конфликти,
- като взе предвид Декларацията за сигурност на училищата от май 2015 г., открита за одобрение на Конференцията от Осло за сигурността на училищата, свикана от Министерството на външните работи на Норвегия през май 2015 г., и свързаните с нея Насоки за защита на училищата и университетите от използването им за военни цели по време на въоръжен конфликт,

⁽¹⁾ ОВ С 303, 15.12.2009 г., стр. 12.

⁽²⁾ Приети текстове, P8_TA(2016)0066.

⁽³⁾ Приети текстове P8_TA(2016)0051.

⁽⁴⁾ Приети текстове, P8_TA(2015)0418.

⁽⁵⁾ Приети текстове, P7_TA(2014)0172.

⁽⁶⁾ Приети текстове, P8_TA(2015)0459.

Четвъртък, 28 април 2016 г.

- като взе предвид насоките относно атаките срещу училища и болници с указания за подпомагане на всички онези, които участват в мониторинга, докладването и застъпничеството, издадени на 21 май 2014 г. от специалния представител на генералния секретар на ООН по въпросите на децата и въоръжените конфликти;
  - като взе предвид резолюцията, приета от 32-рата международна конференция на Червения кръст и Червения полумесец на 10 декември 2015 г., за засилено спазване на международното хуманитарно право,
  - като взе предвид доклада на Международния комитет на Червения кръст относно проекта „Здравеопазване в опасност“ и неговия доклад относно насилието срещу заведенията за здравно обслужване и техния персонал,
  - като взе предвид член 128, параграф 5 и член 123, параграф 4 от своя правилник,
- А. като има предвид, че международната общност стана свидетел на ужасяваща тенденция за нападения над болници и училища при въоръжени конфликти в различни части на света, като например последните нападения над здравни центрове на „Лекари без граници“ (MSF) в Кундуз (Афганистан) на 3 октомври 2015 г., в Раза (Йемен) на 10 януари 2016 г. и в редица сирийски градове в хода на продължаващия конфликт; като има предвид, че се наблюдава безпрецедентно увеличение на броя на отказите за осигуряване на хуманитарна помощ и хуманитарен достъп, екзекуциите на цивилни граждани и хуманитарен персонал, задържането в изключително тежки условия, както и използването на цивилни граждани като заложници и поробването им; като има предвид, че нарастващите потребности и предизвикателства, липсата на устойчиви ангажменти и все по-големите разходи за хуманитарна помощ допринесоха за това настоящата хуманитарна система да достигне своя предел, и като има предвид, че това принуди редица организации временно да преустановят хранителните помощи, подслоняването и други животоспасяващи хуманитарни операции;
- Б. като има предвид, че първата Световна среща на върха по хуманитарните въпроси ще се проведе в Истанбул на 23—24 май 2016 г.; като има предвид, че в своя доклад на вниманието на Световната хуманитарна среща на високо равнище, озаглавен „Едно човечество, споделена отговорност“, генералният секретар на ООН обръща внимание на „наглото и брутално уронване на спазването на международните права на човека и хуманитарно право“ в ситуации на въоръжени конфликти, което заплашва да доведе до връщане към епоха на неограничена война; като има предвид, че в доклада се отбелязва, че липсата на липсата на изискване за зачитането на тези норми и за тяхното насърчаване, както и за подкрепа за действащите механизми за прилагане, наблюдение и отчитане, допринася за това уронване;
- В. като има предвид, че международното хуманитарно право (МХП), също познато като правото на въоръжените конфликти, е предназначено за смекчаване на последиците от въоръжените конфликти чрез закриване на неучастващите в тях и регулиране на средствата и методите за водене на война;
- Г. като има предвид, че Съветът за сигурност на ООН има ясна задача да гарантира спазване на международното право, отнасящо се до защитата на всички хуманитарни работници;
- Д. като има предвид, че е необходимо подсилване на защитата за хуманитарните работници, без разлика в мерките за сигурност на международния и на местния персонал;
- Е. като има предвид, че засилващото се участие на недържавни фактори, терористични групи и други формирования във въоръжените конфликти създава предизвикателства за прилагането на международното хуманитарно право; като има предвид, че всички страни в даден конфликт, в т.ч. държавните и недържавните въоръжени участници, трябва да гарантират на хуманитарните работници необходимия достъп за оказване на помощ на уязвимото, засегнато от конфликта цивилно население;
- Ж. като има предвид, че хуманитарните принципи на хуманност, неутралност, безпристрастност и независимост и основните правила на международното хуманитарно право и на правата на човека, залегнали в Женевските конвенции и допълнителните протоколи към тях, трябва да бъдат в центъра на всички хуманитарни действия; като има предвид, че закрилата на разселените лица трябва да бъде гарантирана, и като има предвид, че независимостта на помощта трябва да има предимство;
- З. като има предвид, че болниците и медицинските лица са специално защитени по силата на международното хуманитарно право и всяка целенасочена атака срещу цивилни лица и инфраструктура е ясно забранена и считана за тежко нарушение на международното хуманитарно право;

Четвъртък, 28 април 2016 г.

- И. като има предвид, че Римският статут на Международния наказателен съд определя нападенията над хуманитарни работници като военно престъпление; като има предвид, че в него се подчертава, че умишленото насочване на нападения срещу сгради, предназначени за религия, образование, изкуство, наука или благотворителни цели, както и срещу исторически паметници, е военно престъпление;
- Й. като има предвид, че сградите и активите на ООН, включително училища и здравни центрове, са неприкосновени и защитени съгласно Конвенцията за привилегиите и имунитетите на Обединените нации от 1946 г.;
- К. като има предвид, че Международният комитет на Червения кръст (МКЧК) също е заявил, че задължението да се разследват предполагаеми военни престъпления е правило в обичайното МХП, приложимо към международни и немеждународни въоръжени конфликти;
- Л. като има предвид, че някои въоръжени групировки се противопоставят на светското образование и на образованието на момичета или на лечението на момичета от мъже — медицински персонал, и вследствие на това възпрепятстват достъпа до тези услуги; като има предвид, че общият климат на несигурност в резултат на конфликт също така възпрепятства децата, учителите и медицинския персонал да посещават училище или да търсят медицинска помощ; като има предвид, че жените и децата са изправени пред повишени рискове в резултат от разселването и разпадането на нормалните структури за закрила и подкрепа; като има предвид, че международното хуманитарно право изисква на момичета и жени, изнасилени по време на война, да се предоставят без дискриминация всички необходими медицински грижи; като има предвид, че небезопасните аборти се сочат от Световната здравна организация като една от трите водещи причини за майчината смъртност; като има предвид, че майчиното здравеопазване, консултациите за жените, жертви на изнасилване, и образованието и обхващането в училища на разселените деца са основни предизвикателства в бежанските лагери;
- М. като има предвид, че считано от 14 март 2016 г., 52 държави, включително няколко, но не всички, държави — членки на ЕС, одобриха Декларацията за сигурност на училищата след Конференцията от Осло за сигурността на училищата, проведена през май 2015 г.;
- Н. като има предвид, че при приемането на Насоките на ЕС относно утвърждаване на спазването на международното хуманитарно право Съветът по външни работи подчерта значението на ефективното преодоляване на наследството на тежките нарушения чрез подкрепа за подходящи механизми за търсене на отговорност и изтъкна ключовата роля, която може да играе Международният наказателен съд (МНС) в случаите на неспособност или нежелание от страна на въпросната държава/въпросните държави за упражняване на нейните/техните правомощия; като има предвид, че в Насоките на ЕС се поема ангажимент „съответните работни групи на Съвета“ да наблюдават ситуации на възможност за прилагане на МХП и в тези случаи да препоръчват действия за утвърждаване на спазването на МХП (параграф 15, буква а));
- О. като има предвид, че между 2012 и 2015 г. МКЧК организира процес на обширна консултация относно начините за засилване на правната защита на жертвите на въоръжени конфликти и повишаване на ефективността на механизмите за спазване на МХП;
- П. като има предвид, че Актуализираните насоки на ЕС относно утвърждаване на спазването на международното хуманитарно право се позовават на различни средства за действие, с които ЕС разполага в отношенията си с трети държави във връзка с това, включително политически диалог, общи изявления за обществеността, ограничителни мерки, сътрудничество с други международни органи, операции за управление на кризи, индивидуална отговорност, обучение и контрол на износа на оръжие;
- Р. като има предвид, че държавите, участващи в 32-рата международна конференция на Червения кръст и Червения полумесец през декември 2015 г., в крайна сметка не успяха да се споразумеят за нов механизъм, предлаган от Международния комитет на Червения кръст и швейцарското правителство за засилване на спазването на МХП; като има предвид, че страните участнички се договориха да поставят началото на нов междуправителствен процес за намиране на начини за засилване на спазването на МХП, чиито резултати да бъдат представени на следващата международна конференция през 2019 г.;
- С. като има предвид, че финансирането по линия на главата за хуманитарна помощ на ЕС, което възлиза на 909 милиона евро през 2015 г., представлява по-малко от 1 % от общия бюджет на ЕС; като има предвид, че подобряването на връзката между хуманитарната и дългосрочната помощ би било начин за намаляване на настоящото несъответствие между огромните хуманитарни потребности и наличните средства;

Четвъртък, 28 април 2016 г.

1. Отново потвърждава фундаменталния принос на международното хуманитарно право към съвременната история на човечеството и призовава всички държави — членки на ООН, да се възползват от възможността, предоставена от Световната среща на върха по хуманитарните въпроси, за да потвърдят отново централното значение на международното хуманитарно право и защитата, която то предлага;
2. Изразява дълбоко съжаление във връзка с неспазването на международното хуманитарно право и изразява своя потрес и сериозна загриженост във връзка със смъртоносните нападения над болници, училища и други цивилни цели, извършвани с все по-обезпокоителна честота във въоръжени конфликти на различни места по света, на които мишени и жертви стават пациенти, учачи, медицински и преподавателски персонал, хуманитарни работници, деца и членове на семейства им; изразява становище, че осъждането на тези престъпления в международен мащаб трябва да бъде последвано от независими разследвания и действителна отчетност; призовава държавите членки, институциите на ЕС и заместник-председателя/ върховен представител (ЗП/ВП) да признаят истинския мащаб на тази извънредна ситуация и да използват всички инструменти, с които разполагат, за да се справят с нея;
3. Осъжда нападенията над болници и училища, които са забранени съгласно международното право, като признава, че такива действия могат да съставляват тежки нарушения на Женевските конвенции от 1949 г. и военни престъпления съгласно Римския статут на МНС; изразява убеждението си, че опазването на здравните и образователните инфраструктури като неутрални, защитени пространства по време на ситуации на въоръжен конфликт трябва да се гарантира посредством прозрачни, независими и безпристрастни разследвания на извършените брутални нападения и посредством понасяне на действителна отговорност от всички участници за извършените престъпления; подчертава колко е важно да се запази разграничаването между хуманитарните и военните участници и необходимостта от възпиране на използването на хуманитарната дейност за военни или политически цели, което подкопава и застрашава истинските хуманитарни операции и техните служители;
4. Осъжда използването на болници и училища от страна на участниците във въоръжени конфликти, което ефективно ги превръща в мишени за нападения; припомня, че онези, които използват защитени лица или защитена собственост като живи щитове или прикритие, също носят вина за нарушаване на международното хуманитарно право;
5. Призовава страните в конфликтите да спазват основните принципи на МХП и да се въздържат от целенасочени нападения над цивилни инфраструктурни обекти; подчертава значението на подобряването на сигурността на хуманитарните работници, за да се реагира по-ефективно на нападенията; следователно изисква ЕС и неговите държави членки да призват ООН и Съвета за сигурност на ООН да гарантират защитата както на местните, така и на международните хуманитарни работници;
6. Отдава почит на възхитителната смелост и на отдадеността на международния и местния медицински персонал, преподавателския състав и хуманитарните работници, които работят в зони на конфликт;
7. Подчертава, че правото на здравеопазване е право на човека, и призовава участващите във въоръжени конфликти страни да гарантират наличност, достъпност, приемливост и качество на медицинското обслужване по време на въоръжени конфликти; призовава за поемането на ангажимент на световно равнище за гарантиране на безопасността на жените и момичетата от началото на всяка извънредна или кризисна ситуация, като се обръща внимание на риска от сексуално и основано на пола насилие, чрез повишаване на осведомеността, чрез предприемане на стъпки за наказателно преследване на извършителите на този вид насилие и чрез гарантиране, че при хуманитарни кризи жените и момичетата имат достъп до пълния набор от услуги по сексуално и репродуктивно здраве, включително безопасни аборти, така че да не се продължават ситуации, които са равностойни на нехуманно отношение, както се изисква от международното хуманитарно право и както е предвидено в Женевските конвенции и допълнителните протоколи към тях;
8. Подчертава, че е необходимо засилено взаимно допълване между хуманитарната помощ и помощта за развитие с цел разрешаване на въпросите за ефективността и пропуските в хуманитарното финансиране, и че то следва да върви ръка за ръка с увеличаване на помощта за развитие и на финансирането за хуманитарна помощ; призовава ЕС, неговите държави членки и други международни донори да се ангажират напълно по време на Световната среща на върха по хуманитарните въпроси с всички основни задължения, включени в Дневния ред за човечност, който поставя акцент върху намаляването на хуманитарното въздействие на воденето на военните действия и осигуряването на хуманитарни действия;

Четвъртък, 28 април 2016 г.

9. Приканва ЕС и неговите държави членки да призовават настоятелно Съвета за сигурност на ООН да използва всички налични инструменти като целенасочени мерки, създаването на мисии за установяване на фактите или анкетни комисии, или съдебни механизми като сезиране на МНС; отправя искане за неизползването на правото на вето за решения на Съвета за сигурност по въпроси, свързани с хуманитарни действия, и за засилване на спазването на международните правни норми, които предвиждат закрила за хуманитарните работници, както и за систематично разследване на действия, които могат да представляват нарушения на тези норми, а лицата, за които се подозира, че носят отговорност, да бъдат изправени пред правосъдието;
10. Изразява съжаление относно факта, че редица партньори на ЕС и неговите държави членки са замесени в тежки нарушения на международното хуманитарно право; призовава ЕС да използва всички двустранни инструменти, с които разполага, за да насърчава ефективно спазването на международното хуманитарно право от неговите партньори, включително чрез политически диалог и в случай че такъв диалог не дава резултати, да обмисли други мерки, в съответствие с Насоките на ЕС относно утвърждаване на спазването на международното хуманитарно право;
11. Призовава ЗП/ВП да стартира инициатива, насочена към налагане на оръжейно ембарго на ЕС срещу държавите, които са обвинени в извършването на тежки нарушения на международното хуманитарно право, по-специално във връзка с целенасочените нападения срещу граждански инфраструктурни обекти; подчертава, че продължаваното издаване на разрешения за продажба на оръжия на тези държави представлява нарушение на Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г. ⁽¹⁾;
12. Призовава Съвета по външни работи и ЗП/ВП да изискват ръководителите на мисии на ЕС и съответните представители на ЕС (ръководителите на гражданските операции на ЕС, командващите военните операции на ЕС и специалните представители на ЕС) да докладват във връзка със случаи на сериозни нарушения на международното хуманитарно право;
13. Насърчава ЕС и неговите държави членки изцяло да подкрепят призива на генералния секретар на ООН към всички държави — членки на ООН, да използват възможността, предоставена със Световната среща на върха по хуманитарните въпроси, за подновяване на ангажимента за закрила на цивилните лица и гарантиране на правата на човека за всички чрез спазване, прилагане и насърчаване на вече договорените от тях правила; подчертава значението, отдавано от генералния секретар на ООН на засилването на международните разследващи и съдебни системи, включително на МНС, в допълнение към националните рамки, за да се сложи край на безнаказаността на нарушенията на МХП;
14. Отчита колко са важни Насоките на ЕС относно утвърждаване на спазването на международното хуманитарно право, тъй като няма други държави или организации, които да са приели равностоен документ; призовава ЕС и неговите държави членки ефективно да прилагат насоките на ЕС;
15. Призовава Съвета по външни работи и заместник-председателя/върховния представител да гарантират, че свързаните с МХП политики и действия на ЕС се разработват последователно и ефективно, и че прилагането на Насоките за МХП попада предимно в обхвата на компетентността на Работната група на Съвета по международно публично право, ръководена от председателството на Съвета; в този контекст подчертава, че насоките на ЕС ангажират „подходящите работни групи на Съвета“ с наблюдението на ситуации, при които може да се наложи прилагането на МХП, и в такива случаи се препоръчват действия за насърчаване на спазването на МХП; призовава ЕС и държавите членки да докладват по-обстойно относно прилагането на насоките в специфични ситуации на конфликт, особено в годишния доклад на ЕС относно правата на човека и демокрацията;
16. Припомня позицията, изразена в Насоките на ЕС, че ще се обмисли, по целесъобразност, използването на услугите на Международната хуманитарна комисия за установяване на факти (МХКУФ), създадена по силата на Допълнителен протокол I към Женевските конвенции от 1949 г., която може да съдейства при утвърждаването на зачитането на МХП чрез своя капацитет за установяване на факти и доброто функциониране на службите си; изразява съжаление във връзка с факта, че услугите на МХКУФ не са били използвани, и призовава участващите страни да обмислят нейното задействане; призовава всички държави — членки на ЕС, да признаят компетентността на МХКУФ;

⁽¹⁾ ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99.

Четвъртък, 28 април 2016 г.

17. Призовава за засилване на институционален капацитет на международната общност за предприемане на действия по отношение на общите проблеми във връзка с прилагането на МХП; приветства ангажмента на ЕС и неговите държави членки към Международния комитет на Червения кръст за осигуряването на твърда подкрепа за създаването на ефективен механизъм за по-стриктно спазване на МХП, но призовава ЗП/ВП да докладва на Парламента относно своите цели и стратегия за осъществяването на този ангажимент в хода на предстоящия междуправителствен процес, за да се открият начини за подобряване на прилагането на МХП, както беше договорено по време на 32-рата международна конференция на Червения кръст и Червения полумесец през декември 2015 г., което би укрепило системата за управление на МХП;
  18. Приветства практиката на ЕС и държавите членки за поемане на ангажменти към конференцията на Международния комитет на Червения кръст; призовава ЗП/ВП да докладва редовно за изпълнението на тези ангажменти, по-конкретно чрез включване на подробен раздел в главата за МХП в изготвяния от Съвета годишен доклад относно правата на човека;
  19. Призовава ООН и ЕС да насърчават провеждането на кампании, които да гарантират, че всички участници, включително недържавните въоръжени групи, са наясно със задълженията си съгласно международното право и изпълняват задълженията си да улесняват хуманитарната помощ и закрила за хора, намиращи се под тяхното влияние;
  20. Призовава държавите членки да дадат пример и да изпълнят своя ангажимент за ратифициране на основните инструменти на международното хуманитарно право и други съответни правни инструменти, които имат отражение върху международното хуманитарно право;
  21. Отново изразява дълбокото си безпокойство, предизвикано от употребата на въоръжени безпилотни летателни апарати извън международната правна рамка, и настоятелно отправя призив към Съвета да приеме обща позиция на ЕС относно използването на въоръжени безпилотни летателни апарати;
  22. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Съвета, на Комисията, на специалния представител на Европейския съюз за правата на човека, на правителствата и парламентите на държавите членки, на генералния секретар на ООН, на председателя на Общото събрание на ООН, както и на правителствата на държавите — членки на ООН.
-